

Příloha č. 1 – Analýza informačních potřeb

3) Základní elektronické informační zdroje pro hudbu a hudební vědu

Analýza potřeb

I. Vyhodnocení stávající situace

a) oborová specifika

Elektronické informační zdroje pro hudbu a hudební vědu mají významná oborová specifika. Poskytovatelé mají tendenci vyčleňovat obsah zaměřený na hudbu do samostatných kolekcí či zdrojů: ve velkých multioborových databázích tak bývá hudební problematika zastoupena obvykle pouze okrajově a tyto široce dostupné zdroje zpravidla nenaplňují potřeby akademické komunity, zároveň však existují samostatné specializované zdroje zaměřené výhradně na hudbu. Další specifikum souvisí s povahou oboru, v němž hrají zásadní roli vedle psaného textu i jiné typy dokumentů jako zvuk či notový záznam. Vedle oborových bibliografií a plnotextových zdrojů zaměřených na literaturu o hudbě existují tedy rovněž specializované zdroje poskytující zvukové dokumenty (nahrávky) a partitury.

b) dostupnost zdrojů pro hudbu a hudební vědu v ČR

V projektu INFOZ č. VZ 09006 "Národní knihovna ČR – zabezpečení elektronických informačních zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace" byla zpřístupněna kolekce plnotextových zdrojů pro hudbu a hudební vědu. Vedle toho byla v uplynulých letech k dispozici základní hudebněvědná bibliografická databáze RILM Abstracts of Music Literature na dvou specializovaných pracovištích (NK ČR, ÚHV MU). Od roku 2007 byla rovněž v řadě hudebních knihoven zpřístupněna elektronická verze základní hudební encyklopedie Grove Music na platformě Oxford Music Online (viz Navrátilová, Jana. Elektronické hudební databáze v českých a moravských knihovnách. Ikaros [online]. 2007, roč. 11, č. 3. [cit. 2007–03-02]. Dostupný na World Wide Web: <<http://www.ikaros.cz/node/3923>>). Řada knihoven předplácí rovněž elektronickou knihovnu nahrávek Naxos Music Library. Většina zdrojů stojících mimo zmíněný projekt INFOZ byla dosud hrazena z rozpočtů knihoven, výjimečně je jejich nákup podpořen jinými projekty (Oxford Music Online a RILM na UHV MU v rámci projektu OP VK CZ 1.07/2.2.00/28.0044 v letech 2012–2014). Vzrůstající finanční náklady však ztenčují možnost financování nákupu těchto zdrojů z vlastních rozpočtů institucí, toto ohrožení se týká především základní oborové encyklopedie Oxford Music Online. Řada institucí rovněž projevila zájem o předplacení klíčové oborové bibliografie RILM Abstracts for Music Literature, která byla dosud dostupná pouze na dvou institucích.

II. Aktuální potřeby oborové akademické komunity

Z uvedené analýzy stávajícího situace, zkušeností z předchozího projektu v rámci INFOZ a přání nejvýznamnějších akademických pracovišť (katedry hudební vědy, akademie múzických umění) a specializovaných knihoven vyplývají následující potřeby informačního zajištění oboru:

- prostřednictvím grantové podpory zabezpečit financování základní oborové encyklopedie Oxford Music Online a její dostupnost na větším počtu pracovišť
- zajistit bezproblémový přístup studentů a badatelů ke klíčové oborové bibliografii RILM Abstracts of Music Literature
- zajistit kontinuitu ve zpřístupnění široce zaměřené a ve výuce využívané plnotextové kolekce databázi Music Online, která byla nejvyužívanějším z hudebních zdrojů zpřístupněných ve výše zmíněném projektu VZ 09006
- zabezpečit základní dostupnost specializovanějších plnotextových zdrojů (RIPM, IIMPFT, JSTOR Music Collection) alespoň na jedné centrální instituci v ČR

III. Kvalifikovaný odhad využitelnosti zdrojů

Hudebních zdrojů zařazených do předchozího projektu INFOZ byly využívány (viz statistika). V případě zdrojů nově zařazených do tohoto projektu se jedná o klíčové oborové zdroje, proto je možno předpokládat stabilní zájem o jejich využití. Instituce zapojené v projektu zahrnují nejvýznamnější vysokoškolské

pracoviště v oborech hudební věda (FF UK, MU, UP), hudební umění (HAMU, JAMU) a částečně též hudební pedagogika (UP, HK), a dále klíčové knihovny se specializovanými hudebními odděleními (NK, MKP, MZK). Cílovou skupinu uživatelů je v případě akademických pracovišť možno definovat pomocí FTE a počtu studentů, v případě hudebních oddělení knihoven disponujících velkým počtem registrovaných uživatelů se jedná o expertní odhad počtu odborných uživatelů v daném oboru.

- **HAMU**
482 studentů, 252,7 pedagogů a 12,2 věd. pracovníků
- **Knihovna JAMU**
739 studentů, 150,56 pedagogických pracovníků
- **Ústav hudební vědy MU**
1500 studentů, 15 pedagogických a vědeckých pracovníků
- **Ústav hudební vědy FF UK**
89 studentů, 8 doktorandů, 9,75 akademických pracovníků
- **MKP, hudební úsek**

Hudební úsek má široký počet uživatelů zahrnujících celé spektrum oborů a profesí zabývajících se hudbou FTE ca 500–600

- **NK ČR, hudební oddělení**
Hudební oddělení je centrálním domácím pracovištěm svého druhu, zabezpečuje široké spektrum uživatelů z akademické, pedagogické i hudebně praktické sféry. FTE 300
- **Knihovna města Hradec Králové** (v roli fakulturního pracoviště Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové)
97 studentů hudebněvýchovných oborů, 20,25 pedagogů hudební katedry
Počet návštěvníků hudební knihovny za rok 2012: 11192 (FTE 110)
- **Univerzita Palackého, knihovna**
168 studentů Katedry muzikologie, 14,5 akademických pracovníků, 2 vědečtí
- **Moravská zemská knihovna v Brně**
ca 1210 unikátních čtenářů v roce 2012, navrhuji ekvivalent FTE 120

Efektivní využití databází bude zajištěno rovněž díky jejich zpřístupnění prostřednictvím vzdálených přístupů a propagací a zpřístupněním prostřednictvím **oborové brány MUS** (<http://mus.jib.cz/>).

Navržené tituly EIZ:

7. International Index to Music Periodicals Full Text (IMPFT)

8. JSTOR-Music Collection

11. Music Online

13. Oxford Music Online

15. RILM Abstracts of Music Literature

16. RIPM Online Archive of Music Periodicals (FullTEXT)

Václav Kapsa